

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 46 (621).

LÖRDAGEN DEN 10 JUNI 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. .... > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. .... > 3:—	UTGIFNINGS-DAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR. ÖPPNA KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	--	--

I VÅRTID PÅ SKANSEN.

DET ÄR SVÅRT att afgöra, huru mycken sanning det ligger i den ofta uttalade satsen, att svenskarne sakna verklig fosterlandskärlek, att vi äro ett folk, som börjar åldras, och att den entusiasm, som föder stora gärningar och för nationen framåt, alltmera börjar mattas.

Satsen är måbända endast en fiktion, tillkommen under det kulna vintermörkret, när himlen hänger låg öfver midnattssolens land, och det behöfves kanske endast vårens ljusa tid med sjudande saf under barken och förhoppningarnas durklang i människohjertan för att jäfva

Där öppnas marknaden af stadsgevaldigern, hvilken gör sin rond kring Skansen, eskorterad af trumslagare och brandvakter, där locka stånden med vackra varor och ej mindre vackra försäljerskor, nationalklädda barn utföra ringlekar och folkdansar på dansbanan under anförande af den jovialiske Jödde i nämndemansdräkt, fruktansvärdt utstyrda djäknar från 1600-talet hålla s. k. »deposition», och sällsamma trollkarlar syssla med magi.

På planen framför den pittoreska Blekingstugan, med sina bikipor och sin lilla täppa utanför fönstren, är stor världshusrörelse anordnad, och i Laxbrostugan hålles gästgifveri, som på ett äkta gammalpatriarkaliskt sätt skötes af »kära far» och »kära mor».

Vid Bollnäs' gästgifveri skjutsas efter tolf hästar i postdilgens eller jaktvagn och förbi majstångsplatsen fara löfklädda skindor, hvori pojkar och tjejer glamma af hjärtans lust.

Som kronan på det hela kommer slutligen det praktfulla historiska festtåget från 1648, till frande af Westfaliska freden. Det ringlar fram ur skogen bland böjande människomassor, plymer vaja, harnesk och vapen glittra, och mellan Skansens stuguväggar — från lappens kåta, timrad ofvan polcirkeln, till Blekingstugan, som byggdes bland Syd-Sveriges bokskogar — eka tonerna af Finska rytteriets marsch.

Vi taga för afgjort, att särskildt Iduns stora läsekrets i landsorten skall intresseras af att se Skansens originella och stämningsfulla vårfest, sådan den är efter år och alltid lika kärkommen uppenbar sig, framställd i en bildserie i Iduns spalter.

A. Blomberg foto.

SKANSENS VÅRFEST: UTANFÖR LAXBROSTUGAN.

beskyllningen. Ty väl kan vintern häruppe binda mången spirande kraft under sina isbojor och mörkret plåna ut stigarne för vandraren; till sist susa dock ljunma vindar öfver markerna, där blåklockorna ringa in våren, och det nyfödda livets jubel meddelar sin hänförelse åt människorna.

Det är under sådana vårdagar som Skansen, vår hufvudstads, eller kanske riktigare uttryckt, det svenska folkets nationalpark, firar naturförnyelsens fest däruppe på Djurgårdsbergens platå och sår fosterlandskärlekens frön bland människorna.

Då ljuda Håsjöstapelns klockor, kallande öfver allt Sveriges land, och när folkskarorna, entusiastmerade af vårkänslor, i tiotusental strömma dit upp, mötas de af ett brokigt nationelt folk- och marknadslif, som troget afspeglar seder och bruk från gammalsvenska tider.

SKANSENS VÅRFEST: GÄSTGIFVARESALEN I LAXBROSTUGAN.

Också hafva vi för detta ändamål och under medverkan af våra fotografer företagit ett par dagars »folklixfexpedition» till det stora friluftsmuséet, och vi äro nu i tillfälle att bjuda våra läsarinor resultatet däraf.

Vi medgifva villigt, att en och annan detalj kunde te sig något åskådligare för betraktarens ögon, men svårigheterna att i det brusande och myllrande folklixfvet kunna fånga situationerna så att säga på bar gärning blefvo stundom öfvervinneliga, hvadan detta får gälla som ursäkt för de små bristerna.

Första sidans båda bilder återgifva: den ena det inre af Laxbrostugan, med »kära mor» och »grannmora» m. fl., sysslade med att åstadkomma hela berg af smörgåsar åt en hungerande mänsklighet, medan »kaffe-petter» står på elden och kokar; den andra bilden visar Laxbrostugans yttre, där det grönskande taket, hvarest getterna gå och beta, är särskildt karaktäristiskt.

Vidare bjuda vi en folklixfscen från själfva marknadsplatsen med sin köpenskap vid stånden; å en annan vy synes postkontoret med den bredvid luckan stående postmästaren i kgl. sekter G. Geijers, för hufvudstadsborna välbekanta gestalt. Från festtåget meddela vi en grupp »hemvändande krigare», sittande till häst, hofdamer i vagn och den allegoriska gruppen: Freden, omgifven af religionen, hoppet, vetenskapen och det fredliga arbetet m. m.

Slutligen är Skansens koreografiska nöjes-element representeradt af en liten vy från dansbanan, där den nationalklädda ungdomen utför en af sina hurtiga danslekar.

Solen lyser — — Ack, vi unga
godt hvarann förstå.

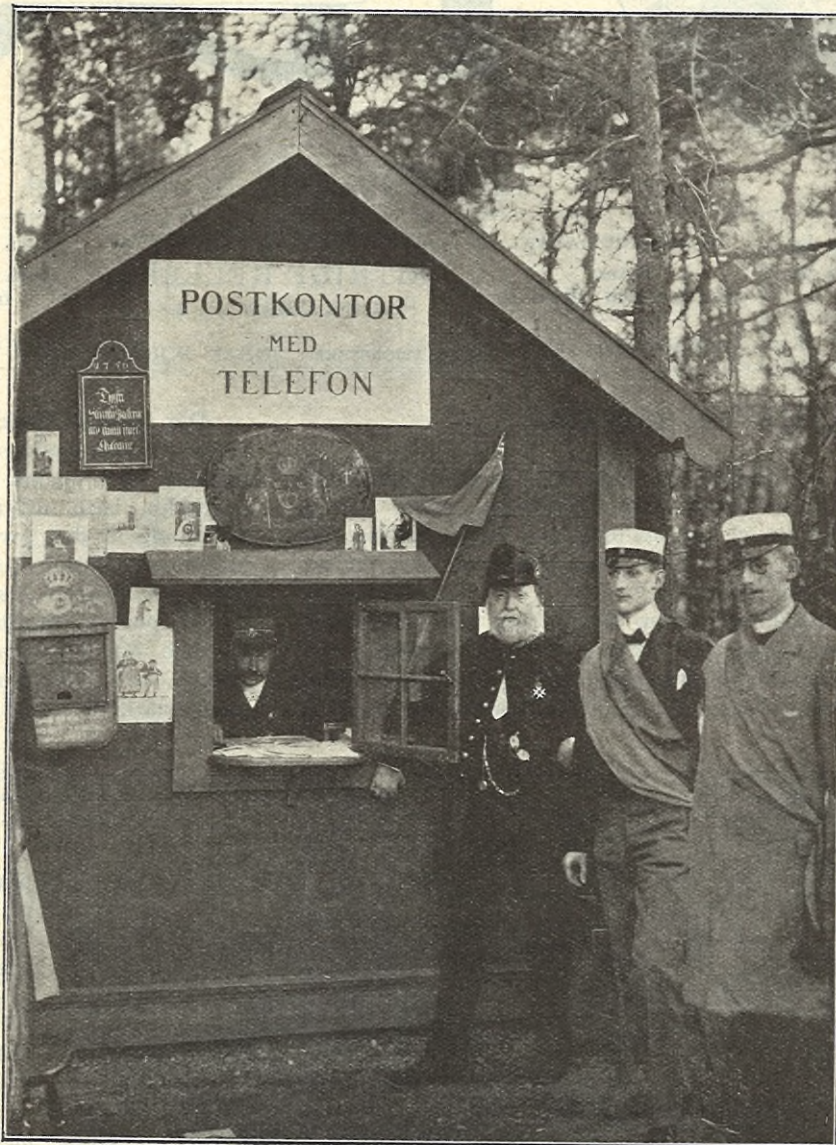
»Ja, vi elsker — — —» Glade sjunga
vi ånyo så.

ADI.

mannen och stämmer fiolen i väntan på att dansen skall börja. Genom fönstret kunna vi se den fruktansvärda sibyllan och de tre andra spåkvinnorna, som sitta i högsätet och nicka med sina styfva, hvita mössor och le och skämta så fryntligt och gladt, som hade de ej under dagens lopp utsått tviflets och

grubblers frö i hundratals enfaldigt troende själar.

Håller du inte med mig om, att allting här uppe får mera illusion vid denna tid på dygnet, då inga främmande element störa helhetsintrycket, utan då alla, som leka och glamma ute på vägarna och inne i de ljusa stugorna, tyckas höra samman och vara ett med själfva den landtligagammalstämningen omkring oss. Se bara på de gustavianska karosserna och kalescherna, som nyss skramlade rundt kring Skansen med damer i parasoller och bëche-färgade promenadräkter och herrar i cylinderhatt och röda handskar — nu stå de här i belysningen af de flämtande facklorna, liksom i stum opposition till sin nuvarande bestämmelse, försänkta i dröm om den tid, då de drogo till fest med täcka små comtesser på högklackade skor och sirliga kavaljerer i spetsprydda frackar och ljusblå silkesstrumpor. Men tyst — är det ett drömmens underland vi vandra i? — där midt framför oss

A. Blomberg foto.

SKANSENS VÅRFEST: POSTKONTORET.

»JA, VI ELSKER — —»

»JA, VI ELSKER dette landet
som det stiger frem — — —»
Norska syster, starkt är bandet
mellan oss och Dem.
Sång och saga hafva slagit
strålig stjärnebro.
Glade vi den leden dragit
uti lust och tro.

Edra »tusind hjem», de kära,
äga all vår håg.
Friska vindar hälsning bära
öfver fjäll och våg.
Hur det lockar, hur det skimrar
från den hvita snö!
Rosig skönhet trollslott timrar,
solstänk drömmar strö.

Vackra mark i sommarblomma,
trolska underland,
hur vi gärna ville komma
till din fagra strand!
Solveig — Synnøve — de draga
oss med makt till sig.
Där den diktats, deras saga,
där går lyckans stig.

Norska syster, varmt och trofast
är vårt hjärtelag.
Kärlek är ibland oss bofast,
vän som junidag.

ETT BREF »MELLAN DRABBNINGARNA».

Stockholm d. 5 Juni 1899.

Kära vän!

Du har bedt mig skriva något om Skansen, som *inte* står i »de vanliga tidningarna», och för att göra dig till viljes har jag nu fattat det människovänliga beslutet att efter dagens stränga tjänstgöring i Bollnässtugan offra nattens timmar på ett bref till dig — ett bref »mellan drabbningarna». Jag vill då berätta för dig om det vackraste och gladaste på hela den vackra och glada Skansen, nämligen om de sena kvällarna, då alla civila besökande ha rymt fältet och endast den nationalklädda ungdomen är kvar för att efter slutadt arbete roa sig med dans och lekar. Vill du, så göra vi nu arm i arm en tur rundt omkring Skansen, vi två, klädda i våra vanliga mörka stadsdräkter, så att vi få passera som åskådare och ej dragas med in i de andras lekar och upptåg. — Ser du Bollnässtugan där till höger, dess fönster lysa så varmt och gästvänligt emot oss, men dörren är bommad och ingen främling slipper in, han må bulta och be hur mycket han vill. Ty nu trakterar »stormora» de sina med smörgås och öl, och borta vid dörren sitter spel-

ha vi ju en lifslevande tafla från solfjäderslekens och herdedikternas tid! Ser du båten, som, styrd af en mörklockig page, sakta glider fram öfver svandamens vatten, och ser du den sköna damen, som med drömmande ögon och leende mun lyssnar till de svärmiska melodier hennes adlige riddare trollar fram ur sin mandolin — de äro båda uppenbarelser från den tid, då alla älskande lekte Athis och Camilla och alla blomstersirade gondoler gungade fram till Cytheres undersköna ö.

Men vi måste lämna det täcka roccocoparet i fred med sin herdelycka, ty nu närma sig toner, som alldeles öfverrösta mandolinens, det är skratt och rop och gny och stamp af klackar, det är långdansen, som hvirflar förbi oss, och som växer och växer, alltefter som folk strömmar ut ur stugorna för att på anförarens glada tillrop deltaga i dansen. Det är en hel flod af yr och lefnadsglad ungdom, som väljer förbi, där vi stå stilla vid väggkanten och se på; bonddräkternas klargröna, högröda och kornblå färger bryta sig vackert mot hvarandra, de hvita förklädena fladdra, håret faller löst ner öfver flickornas axlar, och så drager det brokiga tåget upp mot höjderna vid Bredablick, där folkdanserna skola börja efter flöjtspel och dragharmonika. När den sista lysande vingåkersmössan försvunnit för våra

blickar bakom träden vid blekingsstugan och det sista skrattet har förtonat i den vindstilla vårkvällen, så gå vi tysta in i skogen. Två studenter, som glömt sig kvar där inne, komma smågnolande fram emot oss, och vi se på afstånd, hur de hvita mössorna lysa och cigarettorna glimma till i mörkret.

När allt är tyst om kvällen, kommer Saga på besök här inne i skogen, den gamla folksagan, lika vacker och lika äkta nordisk, som den talar till oss ur Frödings dikter och ur Asbjörnsens huldresägnar. Ty här finnas skogs-rån och troll bakom hvarje tufva och sten, och långt borta i skogen ligger det en liten låg stuga, som är lika gammal och underlig som häxornas stuga i sagan. Men man må älska de gamla sägnerna aldrig så mycket, så börjar man ändå längta efter varelser af kött och blod, då man har gått en stund i mörkret, och hvarje skugga, som faller öfver vägen, tar form af en jätte, och hvarje löf, som prasslar, kommer en att spritta till och vända sig om. Därför föreslår jag, att vi gå upp till Bredablick, där ungdomen börjat dansa folkdanser på den stora släta sandplanen. Den som blåser flöjt är en ståtlig, mörkhyad bondgosse, som är så sydländskt vacker, att jag hellre ville se honom i en spansk toreadordräkt än i vår svenska allmogedrätt, som bättre passar till lingult hår och rödlett hy. Först spelar han då upp till en gammalvals, högtidlig och seriös, som den dansas i skördetiden på landsbygden, sedan en hvirflande hambopolska, den dans, som kanske af alla ger det bästa uttrycket åt sprittande, ungdomlig lifsglädje. Sen är det tid att skiljas åt, och med ett glädt »vi träffas i morgon!» draga de unga två och två ner till stugorna igen.

Och här slutar mitt bref, ty nu har du sett det, som är mitt starkaste intryck af de fem gångna festdagarna, du har följt mig omkring bland den svenska ungdomen, där den dansar och leker och svärmar och drömmer vid skenet af facklor och ljudet af handklaver i de ljusa kvällarna på Skansens värfest. Din

MIAL.

»DET STÖRSTA AF ALLT.»

»SLÄKTEN ÄR VÄRST,» är ett bland de talesätt, man ofta får höra, hvilket bevisar, att oenighet i familjerna är en mycket vanlig företeelse. En bland orsakerna härtill kan ju vara den stora olikhet, som ej sällan råder familjemedlemmar emellan och gör, att åsikter och tycken gå åt olika håll. Men då denna olikhet äfven finnes mellan främmande människor och i de flesta fall inte utgör något hinder alls för att knyta de ömmaste vänskapsband, så kan man med skäl fråga, hvarför den skall verka söndrande och skiljande mellan dem, som vuxit upp under samma faders och moders hägn?

Förklaringen härtill torde dock ligga däri, att syskon se hvarandra på så nära håll, att de lättare upptäcka hvarandras svagheter och lyten samt mena, att de för släktskapens skull ogeneradt kunna kritisera hvarandra och ge uttryck åt sin bristande sympati för den andres olikartade väsen. Ett sådant tillvägagående visar dock bristande aktning för andras rätt att också få utveckla sin individualitet samt framför allt bristande kärlek. Denna brist på aktning och kärlek för syskonen är ytterst beroende på fel i uppfostran och urartar under årens lopp ofta till taktlöshet och ovänlighet äfven mot främmande personer.

Om man ser sig omkring i familjerna, skall man finna den största oenighet där, hvarest föräldrarna gynna ett eller flere barn på de

andras bekostnad. Föräldrar äro visserligen blott människor och såsom sådana äfven beroende af sympatier och antipatier, men de ha ej rättighet att öppet visa dessa känslor, utan böra tvärtom söka att i trots af alla sympatier och antipatier vara fullt rättvisa vid behandlingen af barnen. Den gynnade blir eljest öfversittare, till stor skada för sig själf, och den tillbakasatta blir bitter, kanske till och med hatfull. För öfrigt visar erfarenheten dagligen, att föräldrar skörda föga tack af sådana barn, som de visat mera kärlek än deras syskon, då däremot de mera styfmoderligt behandlade ofta kunna göra föräldrarna mera glädje än de väntat och kanske till och med förtjänat.

Barn hafva rättighet att behandlas och uppfostras med hänsyn till deras egen individualitet och naturliga begåfning, ty ytterst blir det ändock de själfva, som få stå sitt kast i lifvets strid. Och stark nog för denna oundvikliga strid kan blott den bli, som får utvecklas naturenligen, som slipper att från början missriktas och förkrympas af bristande förståelse, af inpressandet i en gifven form.

Om nu föräldrarna tycka, att något eller några af deras barn äro »underliga» och helt annorlunda än de själfva och de andra barnen, så få de inte tillåta, att dessa begabba, förlöjligen eller reta det barnet, som skiljer sig från de öfriga, men å andra sidan också söka motarbeta dettas snarstickenhets och vanliga benägenhet att förolämpad draga sig tillbaka och känna sig som en martyr. Syskon skola redan tidigt lära sig att respektera hvarandras olika böjelser och smak samt framför allt lära sig att taga hänsyn till hvarandra, både i ord och handling.

Denna hänsyn, den fina takten, beror ytterst på kärlek. Och det är till kärlek vi skola uppfostra våra barn! Mycket tidigt, medan de ännu äro späda, måste vi börja därmed. Har den ene fått något godt, måste man med en blick, en vink söka förmå den att frivilligt dela med sig. Har den ene en sorg, sök då att genom lämpliga ord väcka den andres medlidande, så att han själfmant torkar sin brors eller sin systers tårar. Den människa, som redan i tidigaste barndomen sökt att trösta sina syskon i deras små sorger, skall ej längre fram i lifvet stå hård och kall, när dessa kanske som bäst behöfva ett kärleksfullt ord, en hjälpsam hand.

Kärleken pröfvas visserligen i de stora ögonblicken, i den stora sorgen, i den stora glädjen, som bevitnas utan afund, men den pröfvas dock säkrast i det lilla, i hvardagslifvets prosa, där vi inte af stundens hänförelse lyftas hän öfver oss själfva. Det är ofta svårare att tåla, när man har rätt, att till förmån för en annan afstå från en länge närd önskan, att undertrycka ett vredgadt svar, än att i ett impulsivt ögonblick göra ett stort offer.

Så mycket som möjligt bör modern genom ord och exempel lära barnen den kärlekens takt, som ej vill sära, ej vill blotta den andres svaga punkt. Är något af barnen mindre begåfvadt, låt inte de andra spela öfversittare, sådant sänker en tagg i hjärtat på den förre, gör de andras hjärta hårdt och är det största gift för syskonkärleken.

Och det är denna syskonkärlek, som man i våra upplösningens tider inte nog kan betona. Barnen böra vara genomträngda af känslan att tillhöra samma familj, där en står för alla och alla för en. Ha föräldrarna så sökt fostra sina barn, att de, så mycket den mänskliga naturen tillåter, äro hänsynsfulla och kärleksfulla, söka bereda hvarandra glädje, mildra hvarandras sorg samt äro fullt medvetna om sin inbördes plikt som medlemmar

af samma familj, att hålla samman, då kunna far och mor en gång lugnt sluta sina ögon. De kunna vara fullt öfvertygade om, att sådana till kärlek uppfostrade barn aldrig komma att öfvergifva hvarandra, utan, hur ödets lotter än må falla, alltid skola hjälpsamma och stödjande stå vid hvarandras sida.

HANNA KAMKE.

TILL »MIAL», FÖRFATTARINNAN AF SKISSEN »BAGATELLER».

DEN SOM SKRIFVER denna blygsamma kritik är en ung man, som med nöje läser skisser och berättelser såväl uti Idun som annorstädes, där sådana äro tillfinnades. Men han är kritiskt anlagd och vill gärna mästra, om berättelsen eller skissen lämnar rum för några anmärkingar.

Mials skiss »Bagateller» (Idun n:r 38 o. 39) beredde mig mycket hufvudbry. Jag begriper den inte.

Är det meningen att framställa den unga frun, Signe, som en beklagensvärd martyr, som påkallar allmänhetens medkänsla? Ja, slutet gör intryck där-af, och säkert är, att många unga flickor och fruar, som äro lika nyckfulla och lynnessjuka som »Signe», inbilla sig, att den äkta mannen, Claes, är ett odjur till man, icke värd att äga en sådan förträfflig hustru.

Eller är det författarinnsans mening att blotta svagheter hos den unga frun i *Klandrande afsikt* till uppfostran och varnagel för Iduns unga läsarrinnor? Ja, då har jag intet annat att anmärka än det, att afsikten icke är vunnit, ty som sagdt, skissens totalintryck blir väl ändå det, som slutet och tämligen tydligt angifver, att Claes' utblifvande den där aftonen blef för Signe en händelse, »lika svår att bära som en af lifvets tyngsta sorger».

Min mening är, att Signe gärna kan gå där och sörja en tid, tills hon fått lära sig att lägga bort att vara »till ytterlighet snarstucken», och Claes borde för länge sen ha »tröttnat på att utforska anledningen till lilla fruns misstämning». Har misstämningen icke bättre orsak för sig, än att densamma upphof skall behöfva gå och grubbla öfver, hvad han möjligen kan ha gjort för ondt, då är den ock alldeles oberättigad. Claes var ju en beskedlig gosse, som älskade sin fru. Han bar hem vackra och dyrbara rosor till henne och »skar skorpor» i sitt anletes svett, för att lätta bördan för sin »rara», allt under det hon förde smått spektakel med sin uppoffrande hjälte.

Så kom kvällen, som »ingen glädje i världen kunde utplåna» för stackars liten. Hon hade fått ett sådant där anfall af misshumör, omotiveradt och för vederbörande obegripligt som alltid. Claes lämnade det äktenskapliga hemmet nedslagen och ångerfull, fast han ingenting medvetet förbrutit, men hade den turen att träffa ett par gamla studentkamrater från Upsalaliden, och tack vare dessa och sitt beskedliga lynne, så kunde han senare »i upprymd tillstånd» meddela sin fru, att han ej kom hem till kvällen, emedan han tillsammans med sina akademiskamerater skulle supera å Operakällaren.

Under tiden hade emellertid en förändring försiggått i hjärnan på den lilla frun. »Hon kände inom sig, att allt var hennes fel.» »Det var ensamt hon, som bar skulden.» Hon föresatte sig att blifva annorlunda, och redan denna kväll beredde hon sig till att mottaga honom mycket varmt. Men så kom det där ödesdigra telefonmeddelandet, att Claes stannade borta hela aftonen med sina kamrater, och så inställde sig den där smärtan, som skulle kännas hela lifvet ut.

Det var väl den vanliga kvinnologiken, som sade henne, att den äkta mannen naturligtvis borde ha reda på, där han vistades, hvad som hade försiggått med lillan där hemma. Han borde under påverkan af en rätt kärleks öfvernaturliga lag känt på sig, att hans lilla fru gjorde så vackra föresatser och förberedelser till ett varmt mottagande, men då nu han var en sådan grobian, att han inte kunde veta detta, så blef han dömd att hela lifvet igenom gå och bära sorgen öfver att hafva sköflat sin makas lycka. »Det kunde nämligen ej bli någon förklaring, ty detta låg ej för henne».

Det kan naturligtvis aldrig falla sådana unga fruar som Signe in, att en äkta man äfven kan bära på andra varma känslor i sitt bröst vid sidan

finnas å de flesta apotek, i parfymafärrer och hos hrr handlande Partiförsäljning för Sverige hos Stockholm. Bendix, Josephson & C:o, 11 Regeringsgatan.

Tandläkare dr Geo. Forssmans Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandtinktur nya präparat för tändernas vård:

HUSMÖDRAR,

som önska ett verkligt delikat kaffe, som dessutom ställer sig både drygt och billigt, köpen GRAFSTRÖM & C:os Ångrostade Kaffe.

— Regeringsgatan 31. — Storkyrkobrinken 8. — Götgatan 9. —

A. Blomberg foto.

SKANSSENS VÅRFEST: MARKNADSPLETSEN.

af dem, som äro för kära fruns räkning. Känslan för goda kamrater t. ex. från en oförgätlig studietid. Om en sådan känsla lägger beslag på honom under några korta kvällstimmar en och annan gång under lifvet, så skall en förständig fru endast finna detta vara helt naturligt, men en egenlyttig, nyckfull och oförsonlig fru, sådan som »Signe», hon är angelägen att ställa om så, att denna händelse blir inkörsporten till en huslig misstämning, som skall vara hela lifvet ut. Ändå är en sådans natur så upphöjd och säreget ädel, att det aldrig kan blifva tanke på att taga första steget till förklaring för att komma till förståelse igen, ändock hon vet, att mannen älskar henne, och hon älskar mannen.

Claes var enligt min mening en öm äkta man, god, uppoffrande och förständig, fast möjligen en smula för beskedlig. Signes största fel torde varit lynesfel, blandadt med en falsk föreställning om finkänslighet. Hennes beteende föredde brist på de egenskaper, som bäst kläda och bäst gagna en ung maka.

Denna kritik är ett snabbt nedskrifvet intryck, som skissen kvarlämnade hos mig. Ut i en skiss har man ju rätt att fantisera så där tämligen ohäjdadt; händelserna, som tecknas, äro ju där af underordnad betydelse, men inflickar man en händelse, så bör den vara ett klart uttryck för författarens mening. Så är det ej uti här kritiserade berättelse, ty jag är öfvertygad om, att författarinan ej afsåg att klandra den äkta mannen och göra den unga kvinnan till en missförstådd och oskyldigt lidande martyr. Så uppfattas likväl saken af en mindre försigkommen läsekrets. En ung läsarinna ser ett föredöme, som ej är vare sig godt, nyttigt eller riktigt.

HERM. CLAESON.

A. Blomberg foto.

SKANSSENS VÅRFEST: PÅ DANSBANAN.

KVINNLIGA ÄRESTODER.

UNDER DENNA RUBRIK hade Idun år 1894 i sina spalter en uppsats, hvari framhölls, huru den svenska nationen med varm fosterländsk ifver ärar minnena af sina store män genom att i brons föreviga deras gestalter och ställa dem som manande och upplyftande exempel för samtida och eftervärld, och huru, med anledning därpå, tiden äfven borde vara inne för det kvinnliga Sverige att på liknande sätt hugfästa minnena af märkliga svenska kvinnor, hvilkas handlingar och personligheter i ej mindre grad än männens spriddt glans öfver fäderneslandet.

Emellertid vann den då framkastade idén ingen egentlig tillslutning från Iduns läsekrets — och saken föll i glömska.

I dessa dagar har dock en ärad insändare i ett till Sveriges kvinnor riktadt upprop, som vi af utrymmesskäl endast kunna fragmentariskt meddela, tagit till orda för planens realiserande.

»Mer och mer,» säger bl. a. uppropets författare, »börjar man uppmärksamma våra stora minnen och de store män, som djupt och ärofullt ingripit i vårt folks öden. Man har älskat att i bronzen föreviga dessa fosterlandets söner, hvilka på det ena eller andra området gjort insatser, som spåras genom tiderna. Men ännu äger Sverige ingen bildstod af någon märklig kvinna. Ha vi då inga högsinta och ädla kvinnor att hedra? Jo, för visso. Från historiens blad träder oss bilden af den hugstora och hjältemodiga *Kristina Gyllenstierna* till möte. Utan tvifvel är minnet af henne bland dem, som främst böra upplifvas.

Svenska kvinnor af alla åldrar och stånd! Förenens alltså i endräkt och kraftigt arbete för att resa Sturens maka en bildstod!»

Så långt uppropets författare, hvilken dessutom nämner

Sankt Birgitta och drottningarna Filipa och Ulrika Eleonora, såsom äfven varande förtjänta att ihågkommas.

Våra för den vackra tanken intresserade läsarinor hafva tvifvelsutänksamt andra att föreslå; exempelvis finnas inom konstens och litteraturens områden namnen Jenny Lind, Anna Maria Lenngren och Fredrika Bremer.

Som frågan emellertid till sin art synes oss vara af den betydelse och omfattning, att den förtjänar att närmare diskuteras, äro våra läsarinor hjärtligt välkomna i Iduns spalter med inlägg och förslag, som kunna gagna sakens utredning och eventuella realiserande.

BRÖD EFTER VIKT.

HÄROMDAGEN, då jag kom gående upp för Humlegårdsgatan, mötte jag just utanför Bergs konditori min väninna, fru B... Alltid charmant och älskvärd, nu iförd en splitter ny, elegant vårkappa.

Min artigaste hälsning, det förbindligaste svar, en fin, behandskad hand sträcktes fram, och jag bugade mig öfver densamma. En invit att följa med, jag vände om och gick tillbaka.

»Åh, hvilka tider vi lefva i...!» började bekymrad min interlokutris.

A. Blomberg foto.

SKANSSENS VÅRFEST: RYTTARTRUPP I FESTTÅGET.

»Ja, ett väder, som...»

»Nej, jag menade inte vädret nu; enfaldiga människa, tror ni, jag talar om slikt lappri; nej, jag menar för räntestegringens skull.»

Jag såg nog mycket förvånad ut. I fru B:s salong fick aldrig talas om affärer, hvad kunde nu...

Hon fortsatte litet otåligt: »Förstår ni inte, att jag är bekymrad för mitt hushåll; brödet är så dyrt.»

Jag kastade en kanske hänfull blick på den dyrbara vårkappan och tänkte, att brödet torde inte vara den drygaste utgiftsposten för hennes herre och man. Hon såg min min och förstod den.

»Seså, låt nu bli de där funderingarna och var snäll och hjälp mig en smula.»

Jag lofvade beredvilligt, men förstod inte riktigt...

»Ni skrifver ju i 'Idun', hr Hennings?»

Jag bejakade frågan; nu började jag förstå, hvart samtale slytade.

»Ja, ser ni, nu är det så, att för hvar procent, som räntorna stiga, så minska bagarne brödet... eller också sätta de upp priset, eller också göra de bägge delarna. Att sätta upp priset det går inte så lätt, i synnerhet på

W. Fahlstedt foto.

SKANSENS VÅRFEST: HOFDAMERNAS VAGN I FESTTÅGET.

W. Fahlstedt foto.

SKANSENS VÅRFEST: ALLEGORISK GRUPP I FESTTÅGET.

bröd, som bara kosta några öre, men försåtligt minskas volymen, så att man får mycket mindre valuta för sina pengar, det går så bra. Men ser ni, om man lyckades få den förändringen genomförd, att brödet såldes efter vikt, då vore det omöjligt att lura de köpande.»

»Men är ni säkra på, att brödet verkligen har krympt?»

»Jaa då, fullt säkra. Och ser ni, jag talar inte bara för mig, jag är säker på, att många hundra husmödrar dela mina åsikter, både i Stockholm och i landsorten; det vet jag förresten.»

»Men hvad hjälper det, om jag framhåller fördelarne, de oemotsägliga fördelarne för alla hushåll af, att brödet säljes efter vikt, om ingen bagare vill sälja sitt bröd på det viset?»

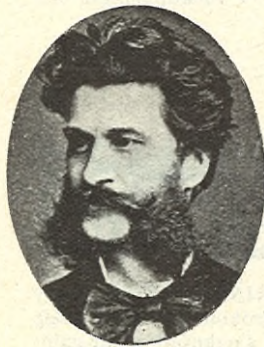
»För det första är det alltid en god sak att väcka uppmärksamheten på, att ett önskemål verkligen är ett sådant, och vidare så vore det väl märkvärdigt, om inte på det sättet vi husmödrar skulle kunna sammansvärja oss och boycotta — det heter ju så på ert socialspråk — de bagare, som inte sälja brödet efter vikt. — Nej, men se, professorskan J...; vet ni, att min man sa'...»

Därmed voro vi inne på ett annat kapitel, och det blef inte mer taladt om brödet under den promenaden. Men som jag lofvade underätta Iduns läsarinna om det önskade nya systemet för att komma åstad diskussion och bringa frågan närmare till lösning... så har jag här meddelat vårt samtal.

LENNART HENNINGS.

VÅRA ILLUSTRATIONER.

»VALSKONUNGEN» JOHANN STRAUSS, har den 3 dennes afidit i Wien. Han var född 1825 och har, såsom allbekant är, komponerat en följd af valser, bland hvilka »An der schönen blauen Donau», kanske är den allra populäraste. Hans operetter, som ju gått äfven öfver svenska scener, äro i friskt minne och ha i sitt goda lynne och sina sprittande takter betingelsen för att lefva länge ännu; vi erinra blott om »Läderlappen» och »Det lustiga kriget». Strauss, som bar titeln kejsarlig hovbaldemusikdirektör, har tidigare med sin ypperliga orkester gjort vidsträckt resor i Europa och Amerika.

JOHANN STRAUSS.

EN FÖRFATTARINNAS 80-ÅRS JUBILEUM. Den äfven i Sverige välbekanta danska författarinnan Magdalene Thoresen fyllde den 3 dennes 80 år.

Dagen firades i Köpenhamn med storartade hedersbetygelser för den vördnadsvärda jubilaren, och konungen af Sverige tilldelade henne den vid kröningen i Trondhjem 1873 stiftade förtjänstmedaljen i guld.

Fru Thoresen, som debuterade i slutet af 1850-talet med en samling dikter, har utgivit flere noveller, som öfversatts till svenska, såsom »Signes historia» och »Solen i Siljedalen». Vidare har hon utgivit skildringar från västkusten och »Från midnattssolens land». Af hennes skådespel uppfördes »Ett rikt parti» 1870 och »Inom hus» 1878 i Stockholm.

»REVISIONEN BESLUTEN, DREYFUS PÅ HEMVÄG!» — se där det budskap, som likt en ljungande befrielsens blyt från Frankrikes kvafva himmel flammade ut öfver all världen. Kassationsdomstolens utslag afkunnades den 3 dennes och bestämde målets återförvisande till ny behandling inför krigsrätt, som skall sammanträda i Rennes.

Till denna händelse af världshistorisk betydelse bringa vi i dag bilden af presidenten i Kassationsdomstolen Ballot-Beaupré, föredragande sin ryktbara rapport vid rättens slutsammanträde — denna manligt värdiga och omutligt logiska frikännelseakt öfver den olyckliga fången på Djäfvulsön, som gjorde ett så gripande intryck på de närvarande, att man efter dess, under andlös tystnad afhörd, slutord såg allvarliga gråhårmän brista i tårar, kvinnor omfamna hvarandra, och hörde lättade hjärtans jubelrop ofrivilligt bryta sig fram...

FRÅN DEN FÖRHÄRJANDE ELDSVÅDA, som i förliden vecka lade en stor del af Töreboda köping i aska, meddela vi i dag en fotografisk vy. Det lifaktiga samhällets tätast bebyggda del grusades därvid till jorden, 14 tomter afbrändes fullständigt och ett halft tusental människor blefvo husvilla. Förlusten uppskattas till en half million kr.

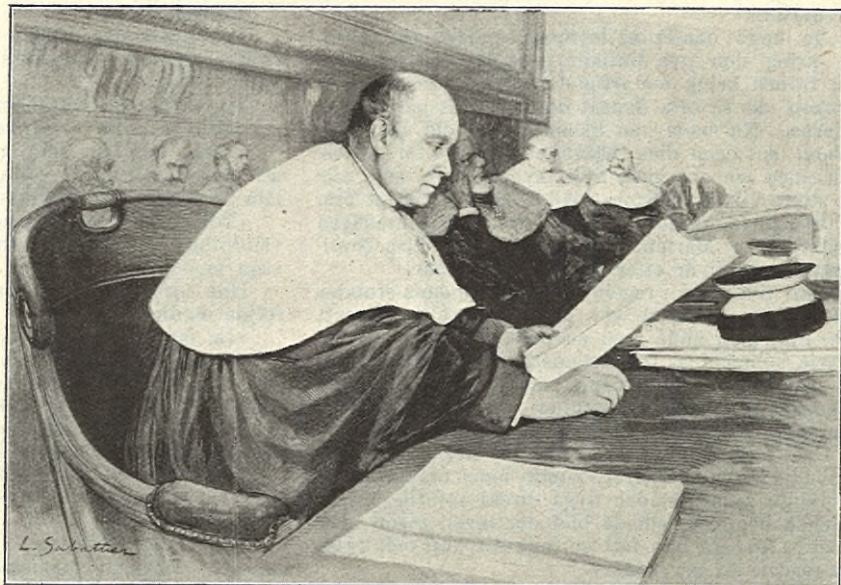
STRIDIGA VILJOR. SKILDNING AF ERNST HÖGMAN.

PORTS. FRÅN FÖREG. N.R.

DET BLEF MED ENS så underligt tyst inne på kontoret, alldeles som när man står i afvaktan på, att ett sprängskott skall brinna af. Brogren senior föll bakut i stolen och lät händerna sjunka af idel häpnad, och Lottas tunna barm satte klädningslifvet i oväntad vågrörelse. Men så fick vreden luft i de gamla struparne, och ett oväder af häftiga ord och våldsamma gester sopade fram genom kontoret.

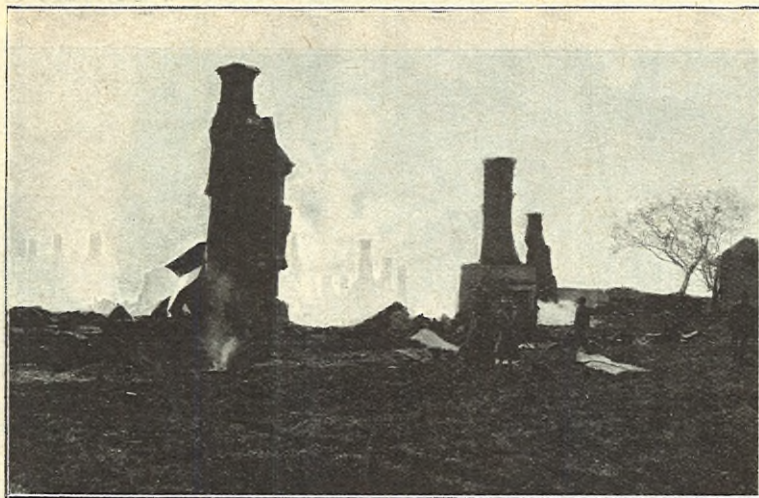
Hvilken gränslös otacksamhet!... hvilket föräderi! Och hur skulle det ta sig ut i folks ögon, att han nu lämnade fadern för att begå det kolossala missgreppet att etablera sig som konkurrent... Ty det var ett missgrepp... en dumhet utan mått! Tänk själf... hvad skulle det bli för omsättning för en dylik affär numro två i ett så litet samhälle?... Eller trodde han sig kunna vinna faderns kunder?... Hvad inbillade han sig för öfrigt förmå uträtta med två tomma händer?... En butik och ett lager snyter man inte ur näsan... Än borgen då!... Fabrikerna vilja minsann ha garanti... men fadern ämnade inte rita så mycket som ett streck för hans räkning... aldrig!... Han torde vara god och lägga det på minnet!...

»Inte vill jag ha ditt namn,» genmålde Märten saktmodigt, när stormfloden brusat fram öfver ho-

BALLOT-BEAUPRÉ FÖREDRAGER SIN RAPPORT I KASSATIONSDOMSTOLEN.

L. Ericson foto.

FRÅN TÖREBODAS BRANDRUINER.

nom; »det vore ju en orimlighet, att den ene konkurrenten skulle understödja den andra. Jag har bara velat underrätta dig om min plan... Nu känner du den.»

Han nickade åt fadern, strök förbi fastern, som om hon alls ej funnits närvarande och gick ut i butiken för att expediera en ny kund.

Men ovädret fortplantade sig genom hela huset, och innan kvällen hade pigan fått så mycket snubbor, att hon storgret i en Gustafsbergsspilkum, och boddrängen blifvit upplaxad för ett spräckt takfönster, som han aldrig rört vid.

IV.

Öfver en liten stad hvilat merendels en sympatisk prägel af ro och tystnad. Där ligga på ömse sidor om gatan de putsade husen med hvita gardiner i blänkande fönster, genom hvilka man kan se tvärs igenom rummen och ut i trädgårdarne på andra sidan.

Stillheten härskar öfverallt; endast sparfvarne hålla larm i den tomma stadsparken, och ett par gånger under dagens lopp kan det hända, att ett landtmannaåtkon skramlar förbi på leriga hjul och att en hund sticker ut hufvudet genom en port och skickar ett dåsigt skall efter den körande.

Eller trottoarens kantstenar återljuda af en gåendes steg. Då komma ansikten till synes i reflexions-speglarne... man nickar åt hvarann... ett fönster öppnas, och samtalet är i full gång... förtroligt, som om de språkande sutte i hvar sitt soffhörn. Och tvärs igenom rummen lyser sol, medan trädgården står med en fond af rosor och vajande blad på andra sidan.

Men det är icke endast det, att man så lättvindigt kan se in i hvarandras boningar i de små städerna med den tysta, fridsamma prägeln; människorna se också in i hvarandra; det intima umgänget dem emellan och de stillsamt bortglidande dagarnas evigt enahanda skärper iakttagelsen för hvarje den minsta tilldragelse, för hvarje ord, hvarje åtbörd, så att alla efter hand blifva tämligen förtrogna med möblemanget i hvarandras inre.

Därför var staden väl underrättad om samtliga motiven till brytningen mellan Märten Brogren och hans far, och den gaf ämne till diskussioner en lång tid bortåt.

De unga damernas intresse samlade sig gifvetvis kring den nya butiken med det vackra lagret och främst kring den artiga affärsmannen själf, med hvilken de så ofta dansat och skämtat på familjebalerna. Nu hade han liksom vuxit, där han stod bakom sin egen disk, bärande ansvaret för sin revolt med en energisk, litet myndig min, som alls ej stötte, utan tvärtom klädde honom riktigt bra.

Vidare fanns det ett nytt hem att gå och aflägga visiter i, ty Märten hade gift sig med Elsa Nordström ett halft år efter affärens öppnande.

Man tillbragte i regeln ganska angenäma stunder i den lilla våningen vid torget, där allt var nytt och fint, men ändå med en personlig prägel öfver hvarje bohagsting, från salens ljusa björkmöbel och till köket med sin järnspis, sitt stora fallbord och hyllornas glänsande kastruller, hvilka, likt paradklädda regementen, voro i uppmarsch längs väggarna.

Och när Märten satt nere på sitt kontor med hufvudet fullt af affärer, kunde hans tankar plötsligt glida ur spåret och flyga direkt upp till det nyanlagda hemmet, och då blef det ingen reson med arbetet, förr än han fått springa dit upp och kyssa sin hustru ett par gånger.

Det var ett så barnsligt rörande behag öfver hennes väsen nu för tiden, något af en lutande

lilja, tyckte Märten, när hon lade sitt hufvud med de mjuka, blonda flätorna intill hans skuldra. Och hon blef alltid så glad, när han öfverraskade henne med dessa tillfälliga besök, ty hon behöfde hämta mod af hans styrka och orubbliga tillförsikt.

Hon gick stundom med skräcktankar, bäfvande för sin lycka. Det var som ett hus, byggt på ofri grund.

För hennes skull hade Märten fader i sin vrede oåterkalleligt stängt sina dörrar för dem. Och hvad skulle väl inträffa, om Märten affär ej bure sig, utan han en vacker dag nödgades afträda alltsammans till sina borgenärer?... Då blefve de naturligtvis försatta på bar backe, och ingen skulle förbarma sig öfver dem; kanske tvärtom hela staden, som nu var intagen af sympati till deras

förmån, därför att det dristiga alltid vinner anklang, så länge det har lyckan med sig, föraktfullt droge sig ifrån dem, som från brottslingar, på hvilka en hämnande Nemesis slår ned.

Från salsfönstret kunde hon se gafveln på svärfaderns hus vid Storgatans krök. Och stundom, när de plågande fantasierna blefvo henne öfvermåktiga, tänkte hon skynda dit och kasta sig för den gamles fötter med bön om förlåtelse för att hon, i strid med hans vilja, blifvit Märten hustru.

Märten tog saken betydligt lugnare och arbetade oförtrutet i sin affär, som visade en glädjande utveckling, ju längre tiden led. Han förde ej uteslutande klädesvaror, utan sålde äfven garn, täcken, filter o. d. Dessutom hade han infört en specialartikel — ett slags gula skinnvästar med rödt yllefoder, hvilka gingo under benämningen »Brogrens hjärtvärmare» och rönt en ofantlig afsättning.

När gubben Brogren fick höra talas om den nya varan, blef han topp tunnör rasande. Ond var han förut, först och främst öfver giftermålet, vidare öfver konkurrentaffären, som, till råga på eländet, icke höll sig enbart till klädesfacket, utan också kastade sig in på andra varubrancher... ett riktigt krämersystem!... Men de där skinnvästarne, som nu spriddes rundt om i socknarne och släpade med sig hans aktade namn... det var en vandalism att bli förtviflad öfver!

Också trodde hans länstkunder, när de i sin oskuld kommo in i hans butik för att tillhandla sig af de berömda västarne, att han blifvit galen, så många fula ord och tillvitelser haglade om deras öron, innan de lyckligt och väl befunno sig på gatan igen.

Fru Kajsa var ett resolut fruntimmer, och när nu barnen, trots mångahanda svårigheter, blifvit gifta, grämde det henne, att det icke skulle råda frid och samdräkt å alla sidor.

En dag, några månader efter bröllopet, klädde hon sig riktigt fin och promenerade in till staden i akt och mening att tala förnuft med Justus Brogren. Inspektorn hade gärna velat göra henne sällskap, men det tillät hon inte, af fruktan för, att de båda gubbarne skulle råka i lufven på hvarandra.

Hon gick in gårdsvägen för att komma direkt till kontoret, men vid dörren hejdades hon af Lottas silhuettsvarta figur, som plötsligt sköt fram, hon visste inte rätt hvarifrån.

»Hvem söks?»

Fru Kajsa neg, räckte fram handen till en förtrolig hälsning och svarade, att hon önskade träffa Justus Brogren.

Lottas händer förblefvo orörliga.

»Min bror har undanbedt sig era visiter.»

»Jaså, har han det,» genmälde fru Kajsa, utan att låta sig förbluffa. »Men kanske han ändå skulle låta tala med sig, ifall han finge veta mitt ärende.»

»Min bror tar inte emot er under någon förevändning... Skälen behöfver jag väl knappast säga er.»

Hon drog sig inåt handkammaren; fru Kajsa följde modigt efter.

»Ja, jag förstår nog, att både han och ni, mamsell Lotta, ä' mycket onda på oss allesamman; men nu har det skett, hvad som måste ske... och då tycker jag, att vi gamla ska skjuta grollet åsido och i stället stötta de unga med den smula kärlek, vi ännu kunna ge, innan vi läggas till ro.»

»Måste ske?... Ni tycks då från början ha varit fast öfvertygade, att ni skulle fånga Märten med era intriger.»

»Vi fånga Märten!... Det blef fru Kajsa väl starkt. »Hör nu mamsell Lotta, jag kan tala om för er att när två unga, sunda människor fatta böjelse för hvarann — en uppriktig böjelse nämligen

— så komma de förr eller senare tillsammans på fullt allvar, lika ofelbart som att magneten drar till sig järnet... Och då kan det inte bli tal om intriger från föräldrars sida, utan därvidlag är det nånting i hjärtat, som gör sig gällande... nånting alldeles omotståndligt, som spränger alla hinder!»

Fru Kajsa hade talt sig riktigt rörd; men på samma gång sjöd förbittringen inom henne, och hon kunde icke afhålla sig från en liten giftighet, det fick nu bära eller brista. Därför tillade hon: »Det kan ni naturligtvis inte ha någon erfarenhet af, mamsell Lotta... också ursäktar jag hvad ni nyss sa.»

»Ni menar kärleken,» genmälde Lotta kort... »den är humbug, det är min erfarenhet.»

»Humbug! Gud sig förbarne, så ni pratar!»

»Ja, åtminstone en fattig flickas böjelse för en förmögen mans son... den är fotad på kalkyl, ingenting annat...»

Fru Kajsa kände, hur hon blef blodröd i ansiktet af skymfen. Men att komma någonstädes med denna kalla, kärftva kvinna, hvilken som en obehaglig Cerberus höll vakt omkring sin bror, insåg hon nu var förspild möda; och med beklämdt hjärta gick hon därifrån, utan att ha fått säga allt hvad hon ämnat. —

Det rädde en daglig samfärdsel mellan inspektorsgården och Märten hem nu för tiden. Elsas tillstånd befann sig nämligen i ett mycket ömtåligt stadium, och hon måste noga aktas för ansträngningar och sinnesrörelser.

Hon satt merendels i en stor länstol med en pall under fötterna; bredvid sig hade hon ett bord med små hvita tillklippta plagg, på hvilka hon sydde, när hon inte lutade sig tillbaka mot ryggstödet och drömmande stirrade ut i luften.

Därute var det höst; — trädens löfmassor skiftade från blekgult och orange upp till flammande purpur — växtlifvets sista stormande kraftyttring, innan förintelsen hvirflade bladen till jorden. Sneda, höstliga solstrimror skeno in i rummet och göto en blek ljusgloria kring den unga makan, hvilken bar vårens spirande lif under sitt hjärta.

»En riktig ängel,» sade inspektorn om sin dotter; »man väntar bara att få se vingarne växa ut på skuldrorna och sväfva bort med henne...» Han stod bredbent i köket framför sin hustru, som skalade äpplen.

»Ja, du kan sannerligen skrämma Elsa på flykten, Fredrik, såsom du klampar in till henne med dina dubbelbottnade stöflar... Du går inte i åkern nu.»

»Klampar jag, Kajsa?... Och jag tycker jag klifver så lätt som en tupp...»

Det blef svåra veckor för inspektör Nordström. Aldrig förr hade han fått så många tillrättavisningar af sin hustru... Att hosta eller nysa i Elsas närhet var honom strängt förbjudet, emedan han bullrade som ett helt sågverk. Kände han något förbud i den riktningen, måste han fly till garderoben eller vedlären... men då var det de fördömda stöflarne, som dånade genom hela huset, när han sprang. Till sist hade han ingen annan råd än att taga med sig morgontofflorna hemifrån och sätta dem på sig i köket, innan han gick in.

Alma höll merendels till nere på kontoret, där hon stundom satt och renskref Märten affärsbref, hvilken sysselsättning fyllde henne med förtjusning. Hon beundrade Märten såsom inbegreppet af allt manligt och modigt hon kunde tänka sig, och när hon talte om honom, sade hon alltid »min sväger Märten» i ungefär samma ton som en departementsvaktmästare säger »hans excellens statsministern».

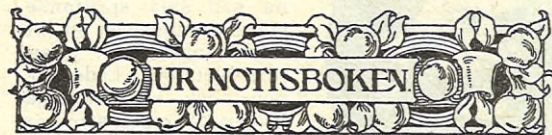
Märten strålade af lycka öfver den väntade händelsen. Nu sprang han oftare än eljes under dagens lopp upp till Elsa, satte sig på en puff vid hennes sida och kysste henne ömt och sakt.

»Stora björngossen,» sade hon skämtande och grep med sina hvita fingrar i hans yfviga svarta hår, »... arbetar som en slaf, men måste ändå titta till idet ibland... Är han inte trött?»

»Bara glad och tacksam, Elsa min. När du blifvit frisk igen, ska jag arbeta dubbelt...»

En förmiddag hejdades han utanför salsdörren af doktorn, som tog honom i rockuppslaget och vände honom helt om.

(Forts.)

BORTGÅNGEN VÄLGÖRARINNA. Från Visby ingår underrättelsen, att fröken Victorine Hägg den 2 juni afidit därstädes af slaganfall, 70 år gammal. Den afidna, som sannolikt var Visby förmögnaste invånare, var hjälpsam i det tysta och

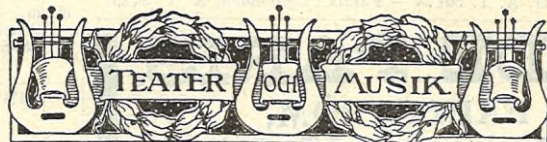
synnerligen ifrig djurskyddsvän. Hennes porträtt och fullständigare lefnadsteckning funnos införda i nr 33 af Idun för år 1892.

NY KVINNIG LÄKARE. I Lund har medicine licentiat-examen aflagts af fröken *Gärda Lidfors*, en dotter till prof. V. E. Lidfors och hans maka.

INTERNATIONELLA KVINNOKONGRESSEN I LONDON sammanträder, som nämndt, måndagen den 26 juni kl. half 3 e. m. i Westminster Town Hall's stora sal, vid hvilket tillfälle presidenten, the countess of Aberdeen, hälsar kongressen välkommen, hvarpå de delegerade för de olika länderna framföra hälsningar från sina respektive nationalförbund. Vid de sammanträden, där frågor rörande Internationella kvinnoförbundets intressen skola behandlas, äga endast delegerade från de olika ländernas nationalförbund rösträtt. Däremot kunna män och kvinnor från alla länder erhålla tillträde till kongressen efter ansökan hos korresponderande sekreteraren, miss Teresa F. Wilson, Members' Mansions, 36 Victoria Street, London, S. W. Personer, tillhörande de föreningar, som anslutit sig till Svenska kvinnornas nationalförbund, kunna genom dess sekreterare, fröken E. Whitlock, 4 Lill-Jans plan, eller å Fredrika Bremer-förbundets byrå, erhålla blanketter till medlemskort för nedsatt pris (4 kr. 50 öre i stället för 6 kr. 75 öre). Programmet är deladt i fem sektioner under rubrikerna uppföstran,

kvinnliga yrken, rättsliga och industriella frågor, politiska spörsmål och sociala förhållanden.

GYLLENE VÄFFLAN, det från »Gamla Stockholm» bekanta världshuset, har allt sedan den stora utställningens dagar haft sin tillvaro nere vid Norrmalmstorg (i hörnet af Smålandsgatan) i en lokal, som med sin gammaldags hemtrefnad blifvit ett kärt tillhåll för många. I dagarna har emellertid Gyllene Väfflans innehafvarinna, fröken Alma Sjöman, utvidgat sin verksamhet, och nu kan man där, förutom allt annat godt, äfven få utmärkta danska smörgåsar och öl, hvilket helt visst skall göra det lilla »världshuset» än mer besökt än tillföre.

DRAMATISKA TEATERNS ELEVSKOLA hade lördagen den 3 juni sin sedvanliga våruppvning, hvarvid programmet upptog ett par små enakter och scener ur »Konung Johan» och »Härnånen på Helgeland». Eleverna utförde i allmän-

HYLIN & CoS

FABRIKSAKTIEBOLAC

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEDALJ

Försäljes i våra butiker

3 Regeringsgatan - Vesterlånggatan 16.

A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

het ganska tillfredsställande sina uppgifter, särskildt måste fröken Lindmarks »Tant Malla» i F. Hedbergs »Mellan bjudningarna» lofordas, och uppvisningen i sin helhet gaf ett godt vittnesbörd om den nitiske lärare som Dramatiska teaterns elevskola har i hr A. Örtengren.

Hofjuvelerare
K. ANDERSON
1 Jakobstorg
STOCKHOLM.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

Tandläkare Wibom,
Östermalmstorg 1.
Mottagningstid 10-12, 6-7. (S. T. A. 60178)

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74. - Rikstel. 2754
OBS! Garanti för hållbarhet.

Tandläk. Elias Widfond,
25 Regeringsgatan 25.
Träffas kl. 10-2 och 1/25-1/26 e. m.
Plomb. och insättning af artificiella tänder.

Asthmahonung,
gammalt, välkänt medel mot asthma. I burkar om 1/2 liter. Pris för burk kr. 3,50. Sändes mot postförskott eller efterkraf. Be- vides af Fru I. W. LUNDBLAD, Lilla Vattugatan 24. Allm. Tel. 7668, Stockholm. Rikstel. 2286. (G. 79733)

Lifförsäkringsbolaget
Mutual Life

SOLIDT:
Försäkr. fond Kr. 869,000,000
Vinstfond » 165,000,000

POPULÄRT:
Nya försäkringar 1898
Kr. 480,000,000

INSTGIFVANDE:
Ökning i vinstfonden 1898
Kr. 33,000,000

Mutual Lifes lifförsäkringsbref äro återst LIBERALA och lämpa sig utmärkt som säkerhet för borgenärer.
Prospekt och årsberättelse på begäran.
UFVUDKONTOR FÖR SVERIGE:
STRÖMSBORG, STOCKHOLM.
LARS A. ENEQUIST.
VERKST. DIREKTÖR.

DAMER, HVILKA KLÄDA SIG EFTER

NYASTE MODET,

böra icke underlåta att begära profver på våra nyheter för vår- och sommarsäsongen.
Specialitet: Nyaste sidentyger, siden-foulard, randigt- och chiné-siden för klädningar och blusar från 90 öre till 5 kronor pr meter.
De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt till hemmet.
Schweizer & Co., Luzern (Schweiz)
Sidentygs-Export. (B)

Öregrunds Hafskur- och Badanstalt
öppnas den 15 juni. Utförliga prospekt erhållas franko genom
BADKAMRERKONTORET.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS

Oblekta, Blekta och Färgade
VÄFNADER
försäljas i parti från kommissionslagret
STOCKHOLM hos **ADOLF BODELL.**

I hela världen
finnes icke något bättre samt för kökskärl och händer behagligare rengöringsmedel än **LAGERMAN'S Kraft-Skur-Pulver.** Köpes hos alla specerister i riket. Ende tillverkare **KRAFT-TVÅL-FABRIKEN, Jönköping.**

Kaffe fraktfritt!
Santos-kaffe ..... å 0.50 pr kg.
I-ma Santos-kaffe. .... å 0.75, 0.85 »
Extra I-ma Santos, högsta kvalitet, absolut rent ..... å 0.90 pr kg.
Extra I-ma Salvador ..... å 0.95 »
Extra fin Portorico-art ..... å 0.98 »
Extra I-ma Costa Rica ..... å 1.00 »
Extra fint Plantage-kaffe ..... å 1.05 »
Extra I-ma Liberia ..... å 1.10 »
Extra fin Ijus Java ..... å 1.15 »
Extra I-ma Guatemala ..... å 1.20 »
Priserna äro vid köp af minst 10 kg.
OBS! Vid köp af hel bal 60 kg. sändas alla sorter fraktfritt till köparens närmaste järnvägsstation.
Sändes till landsorten mot efterkraf eller forskottslikvid och profver å samtliga sorter mot 20 öre i frimärken.
Alla sorter äro goda och rensmakande och priserna de lägsta i förhållande till de höga kvalitaterna.
OBS! Profenlig vara och redbar handling.
JOHN JOHNSONS KAFFEHANDEL,
40 Stora Badstugatan 40, Stockholm.
Rikstefon 34 20. Allm. Telef. 46 28.

Slöjdkurser
för utbildande af lärarinnor i kvinnlig slöjd anordnas i Stockholm tvänne gånger årligen (6 febr.-6 maj samt 6 sept.-6 dec.). Kursafgift 30 kr. - Betyg erhålles.
Hulda Lundin,
Slöjdspektis vid Stockholms folkskolor.
Adr.: Tegnérvägen 12.

BRAND FÖRSÄKRINGS AKTIEBOLAGET FENIX
JAKOBSTORG

Fru Stina Rodenstams Hushålls-Skola,

HUDIKSVALL.

Läroämnen: Matlagning, linnesöm, strykning, handarbeten, träskärning m. m.
Höstterminen 22 maj-21 dec. * Prospekt på begäran.

Nytt!

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt,
Göteborg,
behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande. Herrkostymer lagas m. m. om så önskas. Eget skrädderi. Insänden direkt **Edra plagg**, som tvättas, färgas m. m. fort, väl och billigt. Tidsenlig, ny metod; fabriksmessigt.

Katrinelunds vårdanstalt
emottages nerv- och sinnessjuka kvinnliga patienter. 1:sta klass. Ansökningar ställas till anstalten.
Elise Lennwall,
Föreståndarinna.

STOCKHOLMS INTECKNINGS-GARANTI-AKTIEBOLAGS BRAND- och DYRKFRIA FÖRVARINGSHVALF
(öppna alla sökandegagar kl. 1/2 10-4)
Innehållande c:a 1,650 st. skåpäck. Årlig hyra för fack, beroende af storleken, 20, 25, 35, 50 kronor. Testamenten, Gäfvobref och dylika handlingar emottagas till förvaring; äfvenledes emottagas värdepapper i öppet förvar.
(S. T. A. 55185)

Aktiebolaget C. O. Borgs Söner, Lund. anlagd år 1739.
Färgeri, Kemisk Tvättanstalt, Ullspinneri, Väfveri, Garn- och Väfnadshandel.
Guldmedalj vid flera utställningar.
Vi rekommendera vårt rikhaltiga lager af alla slags garn, i såväl ull som bomull, till billigaste priser i äkta, fornnordiska växtfärg, passande till
Konstvånad i allmogestil.
Förfråningar om lämpliga garnsorter och färger besvaras omgående och prof med prisuppgifter sändas på begäran.

Köp alltid radiatorsmör!

Husmödrar!
Spara
är lösen för hvarje
husmoder med en
begränsad hus-
hållspenning!
Huru göra en
verkligt stor bespa-
ring? Jo, använ-
den i Edra hushåll
Pellerins Margarin,
Göteborg, som är
bäst, dragast och
billigast!

Cascara Sagrada piller
(lösande piller)

försäljas å 1.50 pr flaska å apoteket Gripen
STOCKHOLM.

Kålmården.

Fridhems Sommarvilla, om 8 mindre
eldstadsrum, kök, 2 kallrum, inbygda ve-
rander, balkong och källare, uthyses på 10
år eller öfverlåtes på 50 år med eller utan
trädgård om cirka 400 frukt- och bärråd,
vattenkonst, fiskdam, trädgårdsmästarebo-
stad, bodar, husbehörsorangeri och dito vin-
kast.

Läget ett af de härligaste på Erävikens
strand, 1/2 mil från Åby järnvägs- och gäst-
gifverstation och c:a 1/3 mil från Getå ång-
båtsrygga. Vidare meddelar
Herstabergs gård pr Norrköping.

Sydfrukter,

Nötter, Valnötskärnor, inlagda Frukter,
Köttkonserver, Delikatesskinkor (3-4 kg.)
mot efterkräft billigast från
Frukt-Import-Magasinet,
Grönsaksstorget 1, Göteborg.

Utlåtande om Mellins Food. Min
son Gunnar, som vid åtta månaders ålder
var behäftad med kronisk förstoppning, con-
tractur i båda benen, utslag på rygg och
mage samt bölder å hufvudet jämte stor all-
män svaghet, har efter sex veckors behand-
ling med Mellins Food, uppblandad med
komjölk i förening med annan lämplig be-
handling nu blifvit fullkomligt frisk,
har regelbunden afföring, huden fullt nor-
mal samt har tilltagit i vikt, hvarjämte kan
intygas, det hans matsmältningsorganer för-
dragit Mellins Food - äfven i ganska
stora doser - synnerligen väl.

Med anledning af förestående glädjande
resultat med min lilla gosse anser jag mig
på det varmaste kunna rekommendera
Mellins Food.

Gefle den 4 mars 1896.
Fru MIMMI ROSENLOF,
född Amberger.
Prof af MELLINS FOOD sändes på
begäran gratis och franko från
Axel Lennstrand, Gefle,
Generaldepot för Sverige, Norge, Danmark
och Finland.

Göteborgs KEX.

Bleksot, blodbrist och svaghet botas
säkert med Pinus Piller.
Många intyg från botade fin-
nas. En sats kostar: mot
insänd likvid 2: 70, som postförskott 2: 85.
Återförsäljare erhålla rabatt. Skrif till
(S. T. A. 56369) C. J. Lindahl, Söfsjö.

**Strömstads
Kafskuranstalt.**

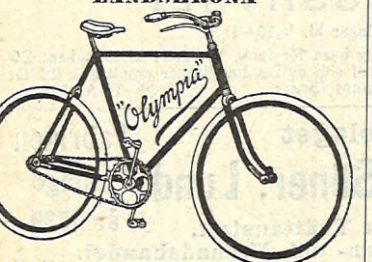
(Säsosng 1 juni-15 september.)
Prospekt m. m. sändas kostnadsfritt
på begäran. (S. T. A. 58622)

**KNEIPP Vattenkur-
anstalten**

BORG. Begär prospekt. NORRKÖPING.

Rättvik.
Nybildad privat hem i vacker och hälsö-
sam trakt öppnas den 1 juni af underteck-
nad för allmänt klena personer, som äro i
behof af sanatorievård. - Referenser: D r
Olof Håkanson, Birger Jarlsгатan 19, Stock-
holm, D r Magn. Matell, Göteborg, samt
extra provincialläkaren på platsen.
ELLEN MELLANDER (f. d Sophiasyster).

Svenska Velocipedfabriks Aktiebolagets

**National- och Olympia-
VELOCIPEDER**

anbefallas som säsongens populäraste
maskiner.
Fås genom ensamförsäljare i hvarje stad.
Specialité: Dammaskiner.
Elegant! Lätt gång!

**J. & F. MARTELL'S
COGNAC.**

Nya Blå Hand,
Skönfärgeri & Kemisk Tvättanstalt.
Kappor, Kofter, Klädningar, Herrkostymer, Uniformer, Handskar, Kravatter
färgas och kemiskt tvättas.
OBS! Fläckuttagning verkställles dagligen Smålandsгатan 9.
Butiker: Holländareгатan 13, A. T. 4633. Linnegатan 22, A. T. 10296. Brännkyrka-
гатan 2, A. T. 3439. Hornsgатan 11, A. T. 30173 - Fabrik: Löfholmen, A. T. 3426.

**MODE DE PARIS.
ALMA FAHLSTRÖM,
10 Birger Jarlsгатan 10, 1 tr.**

Hemkommen från Paris, medför ett stort urval PARISER-MODELLHATTAR,
eleganta PARASOLLER och PARAPLYER, BLUSAR, UNDERJOLAR, MOR-
GONKOFOR och JABOTS, oklädda HATTAR, BLOMMOR, PLYMER, BAND,
PLYMBOAS, FJÄDRAR, FLOR af finare sorter, CHIFFON och GÄRNERINGS-
ARTIKLAR till kläder.
Klädningar förfärdigas efter nyaste mode till moderata priser.

Nya Hushållsskolan,
19 Västra Trädgårdsgатan 19, Stockholm,
hvilken började sin verksamhet år 1881, afser att meddela bildade flick-
or undervisning och öfning i enklare och finare matlagning, bakning,
syltning och inläggning af grönsaker, finstrykning samt öfriga inom ett
hushåll förekommande göromål, för att sålunda sätta dem i stånd att
på praktiskt sätt förestå egna eller andras hem.
Skolan har varit besökt af 1,160 elever.
Hvarje kurs omfattar 4 1/2 månader. Elever mottagas äfven på
kortare tid.
Ny kurs börjar den 1 nästkommande Augusti. Prospekt och vi-
dare upplysningar meddelas af

**Fröken Hedda Cronius,
Föreståndarinna.**

**Textilafdelningen
THYRA GRAFSTRÖM.
K. M. LUNDBERG.**

DALARÖ.
Omtyckt bad- och sommarvistelseort vid Saltsjön. Varmbadhus för alla bruk-
liga badformer. Öppet från 10 juni. Sjukgymnastik, elektricitet, vattenkur m. m. Läk-
are: D r A. HILLER, adr. till 10 juni Floragатan 10, Stockholm, därefter Dalarö, D r
B. AURELIUS, adr. Dalarö. Upplysningar om rum och prospekt på begäran under adr.
Badhusstyrelsen, Dalarö. (G. 80745)

Isskåp
(patenterade).
Stor isoleringsförmåga, 50 % lättare än de
vanliga. Vackra och hållbara från
Tranås Snickerifabrik, Tranås
Begär katalog. Rikstelefon nr 16.

**Fru Sofia Larsson, Jönköping.
"Örtmixtur"
för magsjukdom.**
Har rönt exempllös framgång. Flera tus-
en människor välsigna den. Rekommenderas
af läkare och barnmorskor. 6 fl. på
en sats kostar 4: 40 pr sats. Sändes på järn-
väg mot efterkräft, på båtar endast då den
är förut betald. Uppgif den sort, som öns-
kas af de tre sorterna. Endast hel sats
sändes.
N:r 1. Hellsöande för kronisk förstopp-
ning, magkatarr m. m.
N:r 2. Hallsöande för magsyra, kolik,
gallsten m. m.
N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarré
m. m. - Jönköping i januari 1899.
Rikstelefon.
Sofia Larsson, Östra Storgатan 63.
Jönköping.

**MISS H. TILLSONS EFTR.,
2 Lästmakareгатan n. b.
(vid Stureplan).**
Hygienisk ansiktsbehandling med
änga och massage. (Behandling och bort-
tagning af finnar, fräknar, pormaskar, frost,
rodnad, rynkor, generande hårväxt
m. m.) Pedicure. (Behandling af frost-
skador, inväxta naglar, liktornar m. m.)
Manicure. (Handens och naglarnes sköt-
sel och försköning.) Personlig mottagning
kl. 10-12. Öfriga tider efter tillsägelse
pr Tel. Brunkeberg 602. Elever mottagas.
Härmed meddelas ärade kunder att

**Svartvaru-
Magasinet**
flyttat
från 14 Västerlångg. till
65 Regeringsгатan 65
1 tr. upp.,
ingång från Lästmakareгатan.

OBS! Nyheter för våren äro nu
inkomna. Beställningar å klädning-
gar emottagas och utföras å egen
ateljé.
Profver sändas franko på begäran.

**Hotell Kinnekulle,
Fåbäck.**
(Telegrafadress Kinnekulle. Rikstelefon.)
Hotellet, beläget å en af Kinnekullens vack-
raste platser (vid Råbäck järnvägsstation,
Hellekis ångbåtshamn), rekommenderas å
turisters och resandes välvilliga hägkomster.
Direkta tågförbindelser. Förstklassig restau-
rant. Moderata priser. Inackordering på
längre eller kortare tid.
Clara Jacobson.

Mot liggsår

m. fl. sårnader och yttre skador
är Salubrin det bästa och pålitlig-
gaste medet.
Likaledes är Salubrin ett utmärkt
behandlingsmedel
mot hämorroider
m. fl. fall af blodstockningar, vid
sensträckningar m. m.
Salubrin användes mer eller mindre
utspädt med vatten, hvarjämte
det i många fall är behöfligt för-
hindra dess förflyktigande genom
användning af gummitaft, såsom
närmare angifves i den hvarje fla-
ska Salubrin medföljande beskrif-
ningen.

**Blomster-
och
Bladväxt-
planter
samt
Kaktus-
Dahlior**
i vackra sorter
från
HAGA TRÄDGÅRD
Stockholm.

**Sv. Panoptikon
Stockholm.
*Största sevärdhet.***

Liktornslösningsmedel.
Detta utmärkte medel, hvarigenom de svå-
raste liktornar inom trenne dagar upplösas
och borttagas, försäljes å 1 kr. pr sats i
Stockholm endast hos C. F. Dufva, Drott-
ningгатan 41. Till landsorten franko mot
1 kr. 20 öre i 10-öres frim. af M. Malm-
ström, Upsala. Se utförlig annons jämte
läkareintyg i Idun för den 20 maj.

Nytt! »Choclaît» (Chocolat au lait).
Högsta närande födoämne i fast form
Hygienisk, absolut bakteriefri. För barn och
svaga personer. Liten volum, stark närings-
ämne. För sportmän, militärer etc. Från
Amedée Kohler & fils, H. M. Drottning-
gens hofleverantörer, chokoladfabrik i Lau-
sanne. Begär »Choclaît till åtning» (finnes
äfven till kokning) i bättre Specialaffärer,
Konditorier samt hos Herrar Percy F.
Lück & Co.
Begär äfven Kohlers specialiteter! Chocolat
à la noisette Gianduja, Five O'clock, Langue
de chats, »Le Petit Suisse», Grissini, Napo-
litains, Nougat, Chocolat fondant, Cacao i
bleckburkar etc. etc.
I parti hos John Åberg, 23 Smålands-
гат. Rikst. 1249.

HUSHÅLLSELEVER i fin och enkel mat-
lagning mottagas nu genast på en mån.
Anmälningar för höstkursen bör ske senast
3:dje Långgгatan 29, Göteborg. Laura Stein.
(-97)

ÖFVERSTANNAN THULSTRUP
anskaffar inackorderingar i goda hem, möb-
lerade rum, vårdinnehållare m. m. Träffas
11-1, Karlavägen 42, n. b. Tel. Öster-
malm 1024. (794)

EN DAM af god familj önskar resällskap
E till Mariehamn eller annan badort vid
Ostkusten. Svar i biljet till »X.», Postkon-
torer Karlavägen. Noggranna upplysningar
torde lämnas för vidare uppgörelse, som kan
ske skriftligt eller muntligt. Svar så fort
möjligt afvaktas. (903)

INACKORDERING.

I en småländsk prästgård erbjudes ett
hem för en nervsjuk eller lindrigt sinnessjuk
person, helst herre. Vidare upplysningar
samt referenser genom korrespondens under
adress »1899», p. r. Söfsjö. (S. T. A. 61105)

IOXELÖSUNDNS SKÅRGÅRD kan en
flicka af cirka 12 år få inackordering under
sommarens i »läraresfamilj». Adress Lektor
H. Söhlberg, Oxelösund. (903)

INACKORDERING PR ÅR.
En äldre f. d. tjänsteman önskar god in-
ackordering i bildad och angenäm hem vid
någon, i mellersta Sveriges skogstrakter,
vackert belägen bruks- eller landegendom,
helst i närheten af järnväg, samt där till-
fälle till jakt kan erbjudas. Svar till »28
L.», adresseras Svenska Telegrambyråns an-
onsafdelning, Stockholm.

INACKORDERING under sommaren öns-
kas af en flicka (ej bröstklän) i angen-
äm hem, helst där inackorderingar finnas,
samt i skogig trakt. Svar med prisuppgift
till »Margareta», Norrköping p. r. (900)

EFTER MEDIO AF JULI önskas några
E veckors inackordering i en bildad familj,
helst i närheten af Stockholm, af en schweiz-
isk lärarinna. Svar med pris pr månad
torde adresseras till fröken Wennberg, 41
Avenue du Simplon, Lausanne, Schweiz. (898)

INACKORDERING önskas på egendom
I af ung, bildad flicka. Svar med upplys-
ning. till »35 å 40 kr.», Iduns exp., Stock-
holm. (895)

PENSIONAT.

Fru Henrikson, Visby, är flyttad till Åker-
hiemska villan vid Botaniska trädgården.
Hel eller delvis inackordering.

GOD PENSION i Lübeck. Bästa tillfälle
att få lära tyska. Priset billigt. A.
Koch, hufvudlärare.

ÅT SALTSJÖN,

med högst en timmes ångbåtsresa från
Stockholm, önska några damer inackorde-
ring under sommaren. Svar till »B. E. S.
H.», tidn. Iduns Byrå.

INACKORDERING ÖNSKAS under två
I månader i o. m. 20 juni för 16 års flicka
i godt prästhus å landet, helst i södra Sve-
rige. Önskemål: god, hushållsbruk, jämte
undervisning i hushållsbestyr, jämnligt flick-
sällskap och tillfälle till bad. Svar med
uppgift om villkoren till fru Siri Ljunggren,
Christianstad. (827)

Plats-annonserna
återfinnas i innerarket!